

Familie J. van Aert
Ankeveensestraat 144
5036 CD Tilburg

Datum 27 februari 2014
Kenmerk BE/2014/007/r
Uw kenmerk Email d.d. 28 januari 2014
Auteur(s) ing. C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 06-44179899
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

RegioBank 85.01.07.326
BTW NL1182.37.020.B01
KvK 55488609

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Gilzerbaan te Tilburg

Familie van Aert is voornemens om een 4-tal woningen te realiseren aan de Gilzerbaan te Tilburg. De gemeente Tilburg is bereid om het bestemmingsplan te herzien en vraagt ter onderbouwing een onderzoek naar flora en fauna. Ten behoeve van de nieuwbouw dient een weide bouwrijp gemaakt te worden. De hieruit voortvloeiende werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna. De familie Aerts is wettelijk verplicht onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ingreep daarop. Middels een ecologische QuickScan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Het project wordt begeleid door Honk, bureau voor vastgoedontwikkeling. Namens Honk heeft de heer R. Keizer, Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Gilzerbaan in Tilburg en bestaat uit een weide welke omringd is met woningen, gemengd bos en een provinciale weg (bijlage 1 en 2). Aan de oostzijde, gescheiden door een haag en rij zomereiken, grenzen de woningen van de Sloe en daar achterliggend de bebouwde kom van Tilburg. Ten westen en in beperkte mate ten zuiden van het plangebied is een gemengd bos gesitueerd. Op 200 meter afstand ten noordwesten is een

sportparkcomplex gelegen. Op de planlocatie en in de directe omgeving daarvan zijn sporen van regelmatige menselijke aanwezigheid zichtbaar. De algemene indruk is dat de planlocatie met name een beeldbepalende functie heeft en geen bijzondere voorwaarden schept voor zwaarder en strikt beschermde soorten. Dit laatste omdat relatief veel verstoring optreedt en overige omgevingscondities zoals bodemgesteldheid e.d. matig geschikt lijken te zijn.

Werkzaamheden en effecten

De werkzaamheden bestaan uit het bouwrijp maken van de weide. Hiervoor vinden graafwerkzaamheden en kap van struiken plaats. Na het bouwrijp maken worden vier woningen gerealiseerd met verharding en ontsluiting op de Gilzerbaan. Ten behoeve van de woningbouw vinden er allerhande algemene en reguliere bouwwerkzaamheden plaats. Alle thans aanwezige (ecologische) functies komen geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De QuickScan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 6 februari 2014. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 10° Celsius en windkracht 3-4 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). Volgens de data van Natuurloket zijn drie zwaarder beschermde soorten bekend in de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn algemeen voorkomende soorten zoals; adelaarsvaren, brandnetel, distel, grassen, kamille, speenkruid en weegbree aangetroffen. De ondergroei in de strook tussen het plangebied en de woonwijk het Sloe bestaat uit gedomesticeerde en verwilderde struiken zoals; braam, conifeer, heder, laurier, rododendron en vlier. De bovengroei bestaat uit een rij robuuste zomereiken. Het aangrenzende bosperceel bestaat uit gemengd bos met soorten zoals berk, beuk, Douglas en taxus. Het bos is matige onderhouden. Ten behoeve van de woningbouw worden geen bomen gekapt. Ten behoeve van de ontsluiting worden zo nodig enkele bomen geveld in de groenstrook tussen het plangebied en de Gilzerbaan.

Zowel de weide als de bosrand vormen geen specifiek habitat voor zwaarder en strik beschermde soorten. De waargenomen samenstelling van vegetatie duidt op algemene omstandigheden waar specifieke soorten nauwelijks voorkomen. Het ontbreken van sporen bevestigen dit beeld. Negatieve effecten met betrekking tot beschermde vaatplanten kunnen aannemelijk worden uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn sporen aangetroffen van konijn en muizen (Bang & Dahlström, 2005). Het is uitgesloten dat de aangetroffen gangenstelsels van muizen in gebruik zijn van grote bosmuis (Ff-wet tab. 2) en eikelmuis (Ff-wet tab. 3). Op basis van habitatpreferentie en landelijke verspreiding kan gesteld worden dat slechts algemeen voorkomende soorten zoals egel, mol, ree en incidenteel marterachtigen gebruik maken van het plangebied. De aanwezigheid van mensen, loslopende honden en menselijke activiteiten op de planlocatie en het ontbreken van sporen bevestigen dit beeld. Het is aannemelijk dat de weide geen essentiële functie vervult voor zwaarder en strikt beschermde zoogdieren.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen of andere aanwijzingen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen. Een aantal vleermuissoorten maakt gebruik van lijnen in het landschap zoals bomenrijen en luwten van bossen (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). Met name de rij zomereiken tussen het plangebied en de woningen aan de Sloe zijn een potentieel geschikte vlieg- en foerageroute. Omdat alleen de weide bebouwd wordt zijn er aannemelijk geen negatieve effecten te verwachten voor vleermuizen mits een aantal voorzorgsmaatregelen getroffen wordt. De werkzaamheden dienen tussen zonsopgang en zonsondergang uit te worden gevoerd. Indien de bouwplaats verlicht wordt dient een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toe te worden gepast.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de omgeving is het voorkomen bekend van: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, groene kikker, heikikker en levendbarende hagedis (Creemers & Van Delft, 2009). De weide heeft mogelijk een beperkte functie als dagverblijfplaats/foerageergebied voor gewone pad en levendbarende hagedis. Het bos is geschikte overwinteringshabitat. Het ontbreken van water in de directe omgeving van het plangebied maakt de weide erg onaantrekkelijk voor met name amfibieën. De weide heeft in de huidige situatie een heel beperkte betekenis voor zowel amfibieën als reptielen. Significante negatieve effecten op zwaarder en strikt beschermde amfibieën en reptielen worden niet verwacht.

Vissen

Op de planlocatie zijn geen waterlichamen aanwezig. De aanwezigheid van (beschermde) vissen kan dan ook worden uitgesloten.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. Het plangebied is echter wel geschikt als foerageerhabitat.

Echter het ontbreken van typische habitatkenmerken; oude bomen, typische waardplanten en oude vennetjes maakt dat het plangebied aannemelijk geen essentieel onderdeel van een mogelijk leefgebied is voor beschermde soorten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogelsoorten waargenomen; grote bonte specht, houtduif, kauw, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, vink en zwarte kraai. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. Alle vogels zijn aangetroffen in de bomen rondom de planlocatie. De haag tussen de Sloe en het plangebied, de achtertuinen van aangrenzende bewoners en het gemengde bos bieden uitstekende voorwaarden voor broedhabitat voor (kleine) zangvogels. In

de achtertuinen zijn op diverse plaatsen tevens veel nestkasten geplaatst door bewoners.

Grondbroeders worden niet verwacht omdat hier te weinig dekking en rust voor is en waarnemingen zijn gedaan van loslopende honden. Tevens wordt de locatie regelmatig betreden door mensen wat in samenhang met bovenstaande te veel verstoring oplevert voor een eventueel broedgeval.

De weide wordt mogelijk door roofvogels en uilen gebruikt als foerageerhabitat gelet op de talrijke gangenstelsels van muizen. Op voorhand kan echter gesteld worden dat het verdwijnen van dit potentiële foerageerhabitat geen significant negatief effect zal hebben op het gunstige voortbestaan van desbetreffende soort vanwege het kleinschalige karakter van de weide.

In het kader van de algemene Zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het broedseizoen op te starten (15 maart – 15 juli)

Conclusies

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. In het kader van de algemene Zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het broedseizoen op te starten (15 maart t/m 15 juli).
- Het plangebied wordt gekenmerkt door relatief intensief gebruik. De ruimtelijke ingrepen leiden mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene en beschermde soorten. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van soorten wordt niet nodig geacht.
- Gezien het, naar verwachting, uitblijven van significant negatieve effecten leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Ff-wet. Er behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet (art. 75) aangevraagd te worden.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Met betrekking tot het mogelijke voorkomen van vleermuizen in de omgeving dienen de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uit te worden gevoerd. Indien de bouwplaats verlicht wordt dient een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toe te worden gepast.
- De rij zomereiken tussen het plangebied en de woningen aan de Sloe zijn beeldbepalend. Het voornemen van de initiatiefnemer is om de eiken te handhaven. Ten behoeve hiervan is de gemeente Tilburg in overleg met Honk om een Boom Effect Analyse uit laten voeren. Gezien de omvang van ruimtelijke ontwikkeling is de BEA wellicht niet strikt noodzakelijk. Gelet op de landschappelijke waarde en het belang van aangrenzende bewoners is de BEA echter wel aanbevelingswaardig.

Literatuur

Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites

www.vleermuisprotocol.nl

We hopen u met deze notitie voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Hoogachtend,

ing. C.J. Blom
Blom Ecologie

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Initiatiefvoorstel van familie Aert

© BLOM ECOLOGIE

KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De te bebouwen weide met links de woningen aan de Sloe en rechts het gemeente bos (© Blom Ecologie).

Figuur 2 Het bos met veel Douglassparren. Op de voorgrond de afrastering met daarvoor de rododendronhaag (© Blom Ecologie).

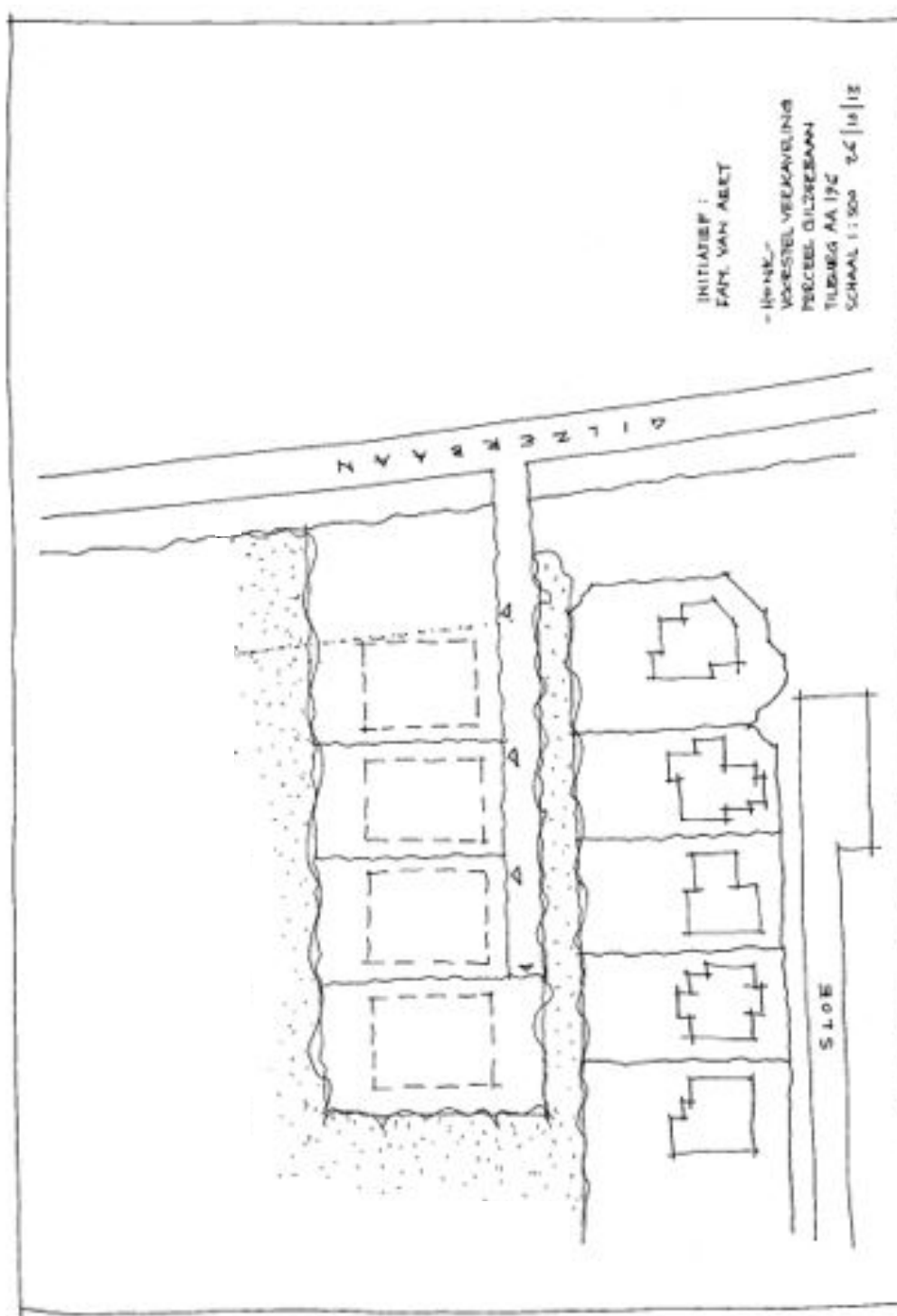

Figuur 3 Rij beeldbepalende zomereiken tussen het plangebied en de woningen aan de Sloe (© Blom Ecologie).

Figuur 4 De Gilzerbaan waarop de planlocatie wordt ontsloten (© Blom Ecologie).

Bijlage 2 Initiatiefvoorstel familie Aert

Figuur 1 Initiatiefvoorstel van familie Aert om de weide te verkavelen naar vier percelen (Schets is aangeleverd door dhr. Keijzer, Honk).